

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 12. august 2022

Sak: 2022/0498
Klager: Nyli Borettslag I
Klagemotpart Agder Energi Nett AS
Prosessfullmektig: Advokat Jahn Egil Osestad

Energiklagenemndas medlemmer:

Helle Grønli, Henrik Bjørnebye og Edna Grepperud

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi («RME») fattet den 2. februar 2022 vedtak i uenighetssak om fellesmåling mellom Nyli Borettslag I og nettselskapet Agder Energi Nett AS, jf. forskrift av 11. mars nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften) § 13-1 bokstav i.
- (2) Saken ble bragt inn som en uenighetssak for RME av Nyli borettslag I (heretter «klager» eller «borettslaget») i brev datert 5. mai 2021. Klagen var foranlediget av at Agder Energi Nett AS (heretter «klagemotparten» eller «nettselskapet») etter lengre tids uenighet hadde sendt søksmålsvarsel til klager den 22. april 2021, for å få borettslaget til å legge om til individuell måling av hver boenhet i borettslaget. Vedlagt i klagen var korrespondanse og protokoller fra møter mellom klager og klagemotparten.
- (3) RME ba om informasjon fra klagemotparten i brev datert 4. november 2021. Frist for tilbakemelding ble satt til den 22. november 2021. RME informerte at de vurderte å fatte vedtak i saken innen utgangen av januar 2022.
- (4) Klagemotparten sendte inn informasjon i brev datert 15. november 2021. Vedlagt lå også stevning til Agder tingrett datert 31. august 2021, kopi av rettsboken, samt ytterligere dokumenter som ble levert til retten den 1. november 2021.
- (5) Klager sendte inn merknad til informasjonen fra klagemotpart i brev datert 19. november 2021. Vedlagt var borettslagets tilsvarende svar til klagemotpartens stevning datert 29. september 2021, med vedlegg.
- (6) I brev datert 24. november 2021 ba RME klager og klagemotparten om tilbakemelding innen 29. november 2021 på om partene ønsket at RME skulle fatte vedtak i saken.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

RME informerte om at saksgangen i rettsapparatet i så tilfelle burde settes i bero til saken var avgjort i forvaltningsapparatet. RME informerte videre om at de ville avslutte saken uten vedtak dersom partene valgte å gå videre med behandling i domstolene.

- (7) I e-post datert 24. november 2021 bekreftet borettslagets styreleder at klager ønsket saken løst i forvaltningsapparatet.
- (8) I kjennelse datert 29. november 2021 besluttet Agder tingrett å stanse saken frem til 1. mars 2022.
- (9) Den 28. mars 2022 begjærte partene på nytt saken stanset inntil det forelå endelig avgjørelse fra Energiklagenemnda. I en ny kjennelse datert 29. mars 2022 besluttet retten å stanse saken i 6 måneder (til 28. september 2022).
- (10) RME sendte ut varsel om vedtak den 20. desember 2021, med frist for uttalelse den 14. januar 2022. RME varslet følgende vedtak:

«Vår foreløpige vurdering er at AEN i henhold til forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 bokstav i) har en rett og en plikt til å etablere individuell måling og avregning av boenhetene i Nyli Borettslag I.»
- (11) I brev datert den 23. desember 2021 ba klager RME om å redegjøre for spørsmål knyttet til RMEs saksbehandling. Klager ønsket ikke å sende inn merknader til varsel om vedtak før RME hadde besvarte spørsmålene. RME besvarte klagers spørsmål om saksbehandling i brev datert 3. januar 2022. Klager sendte inn uttalelse til varselet i brev datert 13. januar 2022.
- (12) RME fattet vedtak i tråd med forhåndsvarselet den 2. februar 2022.
- (13) Klager påklagde vedtaket i brev datert 18. februar 2022. Klagen var blant annet begrunnet i at klager mente at RME ikke har tatt stilling anførsler om mobbing og trakassering fra klagemotparten, samt at klagemotparten ikke har fulgt de etiske retningslinjene nettselskapet er pålagt å ha. Klager ba om utsatt iverksettelse av vedtaket. RME orienterte klagemotparten om at vedtaket var påklaget i brev datert 28. februar 2022. Frist for uttalelsene ble satt til 14. mars 2022.
- (14) Klagemotparten sendte inn uttalelse til klagen den 8. mars 2022. Klagemotparten anførte at det ikke var grunnlag for utsatt iverksettelse av vedtaket. Det ble vist til rettsbok fra planleggingsmøte og prosesskriv til tingretten datert samme dag. I prosesskrivet til tingretten begjærte klagemotparten saken igangsatt slik at hovedforhandling kunne gjennomføres 29. og 30. mars 2022 som berammet. Etter klagemotpartens syn var ikke klagen til Energiklagenemnda til hinder for gjennomføring av hovedforhandlingen. Det ble vist til at grunnlaget for stansingskjennelsen fra tingretten var at klager skulle få tid til å behandle vedtaket fra RME på generalforsamlingen.
- (15) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. RME besluttet i tråd med forvaltningsloven § 42 å gi vedtaket utsatt iverksettelse frem til klagen var avgjort. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling datert 21. mars 2022.

- (16) Klager og klagemotpart har i brev datert 25. mars 2022 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader. Ingen av partene har sendt inn merknader til Energiklagenemnda.
- (17) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken den 12. august 2022

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (18) I sitt vedtak datert 2. februar 2022 redegjør RME innledningsvis for sakens bakgrunn. Borettslaget består av 48 andelsleiligheter med diverse fellesrom. Det er i dag montert 48 timesmålere (2KV) tilhørende leilighetene, seks timesmålere knyttet til felles oppholdsrom samt tre AMS-målere i hovedsikringsskapet. Borettslaget inngikk en avtale med nettselskapet om installasjon av utstyr for fellesmåling i 2002. Nettselskapet skulle administrere anlegget for fellesmåling og borettslaget skulle stå for driften av enkeltmålerne bak det fellesmålte målepunktet. Avtalen kunne sies opp med tre måneders skriftlig varsel. I 2011 ønsket nettselskapet å avvikle fellesmåling. Dette resulterte i en klagesak som ble endelig avgjort hos Olje- og energidepartementet (heretter "OED") den 11. juli 2014. OED stadfestet NVEs vedtak om at nettselskapet måtte se etableringen av individuell måling og avregning sammen med innføringen av AMS. Dette betydde at nettselskapet på dette tidspunktet ikke kunne kreve individuell måling og avregning av boenhetene i borettslaget. I 2016 tok nettselskapet igjen kontakt med borettslaget for etablering av individuell måling og avregning med AMS.
- (19) I sin vurdering legger RME til grunn at uenigheten gjelder hvorvidt klager har rett på unntak fra kravet til individuell måling og avregning av leilighetene etter forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 14-3. RME redegjør videre for saksbehandlingstiden, klagens utgangspunkt, samt sin kompetanse til å behandle saken.
- (20) I vedtaket viser RME til at forvaltningsorgan skal avgjøre saken uten ugrunnet opphold jf. forvaltningsloven § 11a. RME viser til at normal saksbehandlingstid hos RME er omtrent fire måneder jf. forskrift av 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 4-13, og at det på nettsiden er tatt forbehold om sakens kompleksitet og RMEs kapasitet. For den aktuelle saken har både sakens kompleksitet og RMEs kapasitet vært årsaken til lang saksbehandlingstid.
- (21) RME viser videre til at RMEs oppfatning er at de skal avgjøre hvorvidt nettselskapet kan kreve individuell måling etter kontrollforskriften § 13-1 bokstav i. Dette har klager bekreftet i e-post datert 24. november 2021.
- (22) RME viser til at klager tar opp flere forhold som RME ikke har kompetanse til å behandle. Privatrettslige forhold, spørsmål om overtakelse av borettslagets elanlegg, spørsmål som oppstår etter borettslagsloven, og vilkår for stenging av strøm etter forbrukerkjøpsloven § 48a og standard nettleieavtale, avvises og må eventuelt tas opp i rettsapparatet. Avvisning av hele eller deler av saken er et enkeltvedtak som partene kan påklage jf. forvaltningsloven § 2 tredje ledd.
- (23) Når det gjelder mulighet for avlesning av forbruk på timesmålere, viser RME til at kontrollforskriften § 13-1 bokstav i innebærer at hver boenhet og fritidsbolig skal måles og avregnes av nettselskapet. Nettselskapet skal sørge for å installere AMS-målere i alle målepunkt jf. forskrift av 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning, fakturering av netjtjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet mv. (MAF) § 4-1 første ledd.

RME viser til at det i MAF er stilt funksjonskrav til AMS-målere. Alminnelige 2VK-målere oppfyller ikke funksjonskravene etter MAF.

- (24) Når det gjelder fritak fra AMS-målere, viser RME til at dette er et separat spørsmål som reguleres av MAF § 4-1 andre ledd bokstav b. Dersom en lege eller en psykolog kan dokumentere helseplager ved installasjonen, har ikke lenger nettselskapet en plikt til å installere AMS i målepunktet.
- (25) RME kan ikke se at Stortinget har uttalt at borettslag driver næringsvirksomhet og at de derfor ikke skal ha fellesmåling. RME fremholder at kravet til måling og avregning gjelder uavhengig av boenhetens/fritidsboligens eieform. Det som er relevant, er hvorvidt enhetene er registrert som boenheter/fritidsboliger i matrikkelen.
- (26) RME viser til at kontrollforskriften § 13-1 bokstav i fastslår at den enkelte boenhet eller fritidsbolig skal måles og avregnes hver for seg. Måling og avregning per boenhet eller fritidsbolig gir flere kunder lovfestede rettigheter med hensyn til leveringskvalitet, valg av strømleverandør, tariffing, fakturering, måling og avregning mv. Fellesmåling av sluttbrukere fører også til at områdekonsesjonæren får færre kunder å fordele de faste kostnadene på. Dette innebærer høyere nettleie for nettselskapets øvrige kunder. Derfor er hovedregelen individuell måling. RME har videre lagt kartverkets definisjon av bolig til grunn for hva som er å anse som en boenhet. Dette fremgår av forarbeidene og det er slått fast gjennom RMEs forvaltningspraksis at leiligheter i borettslag er selvstendige boenheter. Det spiller heller ingen rolle at borettslaget er bedriftskunde.
- (27) RME viser videre til at det er nettselskapet som vurderer om de samlede kostnadene for omlegging til fellesmåling er urimelige. RME viser til at det i forvaltningspraksis er slått fast at kostnader over kroner 3000 eks. mva. per boenhet er urimelige merkostnader etter kontrollforskriften § 14-3. Det er videre slått fast gjennom forvaltningspraksis at nettselskapet likevel kan kreve omlegging dersom overskytende kostnader dekkes av nettselskapet. Da klagemotparten har tilbudt seg å dekke alle ombyggingskostnader i forbindelse med omlegging til individuell måling, legger RME til grunn at nettselskapet har vurdert at det ikke foreligger urimelige merkostnader knyttet til omleggingen.
- (28) RME legger videre til grunn at klagemotparten har en praksis og rutine for overgang fra fellesmåling til individuell måling som sikrer at alle deres kunder tilbys ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår jf. kontrollforskriften § 13-1 bokstav c. Dersom klagemotparten dekker kostnader ved omlegging for en kunde, må klagemotparten tilby dette for andre kunder i tilsvarende saker.
- (29) Når det gjelder vilkåret «urimelige merkostnader» presiserer RME at det med dette ikke menes den økte kostnaden en sluttbruker har ved at nettleien vil øke ved individuell måling sammenlignet med fellesmåling. RME presiserer at bakgrunnen for overgangen var at fellesmålte sluttbrukere i større grad skulle dekke sin andel av de faste kostnadene ved å være tilknyttet nettet.
- (30) Når det gjelder plusskundeordningen, viser RME til at de har anbefalt en løsning til Olje- og energidepartementet der borettslag kan fordele egenprodusert kraft på de ulike målepunktene i fellesanlegget, og på den måten få de samme fordelene som om de var fellesmålt.

- (31) RME kan til slutt ikke se at det foreligger grunnlag for unntak fra kravet om individuell måling av boenhetene. Det foreligger dermed en rett og en plikt for å etablere individuell måling av boenhetene hos i borettslaget jf. kontrollforskriften § 13-1.

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

- (32) Klager har i det vesentlige anført:
- (33) Klager ønsker å påklage NVEs manglende tilbakemelding på at de hadde mottatt klagen den 5. mai 2021. Klager fikk beskjed av RME den 4. november 2021 om at de hadde mottatt klagen, etter at klager hadde blitt stevnet for Agder tingrett. Klager anfører at dette utgjør et brudd på veiledningsplikten og mener NVE burde ha henvist de til riktig forvaltningsorgan allerede ved klagen datert 5. mai 2021. Klager ønsker å få vite hvorfor behandlingen har tatt så lang tid.
- (34) Klager anfører at borettslaget i sin helhet utgjør en boenhet. Nettselskapet kan dermed ikke kreve at andelseierne blir individuelt målt etter kontrollforskriften §13-1 bokstav h. I motsetning til eierseksjonsleiligheter, består borettslag av andeler som i seg selv ikke utgjør «boenhet» etter forskriften. Klager peker videre på at borettslaget er bedriftskunde hos strømleverandøren, og ikke er privatkunde.
- (35) Klager viser til at overgangen til individuell måling vil bety en dyrere strømregning for hver enkelt andelseier i borettslaget.
- (36) Borettslaget har montert timesmålere i hver leilighet. Dette vil gi borettslaget mulighet til å investere i solcellepaneler og drive egenproduksjon av strøm ved å bli plusskunde.
- (37) Klager viser til avtalen mellom nettselskapet og borettslaget fra 2002, og anfører at klagemotparten har ansvar for anlegget frem til nærmeste tilkoblingssted innenfor grunnmuren. Sikringer, strømmåler, strømkabler, mv. innenfor grunnmuren er bekostet av borettslaget selv og er underlagt borettslagets private eiendomsrett. Nettselskapet har derfor ikke rett til å foreta seg noe bak tilkoblingspunktet.
- (38) Dersom klagemotparten likevel kan foreta seg noe bak tilkoblingspunktet, anfører klager at klagemotparten må kjøpe tilbake utstyret som ble solgt til og installert hos, klager i forbindelse med inngåelsen av avtalen i 2002.
- (39) Klager viser til at styret har en plikt til å overholde gjeldende vedtekter etter borettslagsloven. Klager viser til at borettslaget etter vedtektene har fellesmåling av strøm. Klager mener nettselskapets krav på omlegging til individuell måling er irrelevant all den tid borettslagets vedtekter kun åpner opp for fellesmålt nettanlegg.
- (40) Klager anfører videre at nettselskapet mobber og trakasserer andelseierne ved å true med å stenge strømmen. Nettselskapet kan ikke stenge strømmen på grunn av leveringsplikten. Videre fremholder klager at nettselskapet har holdt et ulovlig orienteringsmøte med andelseierne. Når det gjelder RMEs manglende kompetanse til å behandle saker om stenging av strøm, stiller klager spørsmål til hvor man ellers kan klage en monopolbedrift som oppfører seg urettmessig mot et borettslag.
- (41) Klager fastholder at borettslaget ikke kan legge om til individuell måling fordi det har en avtale frem til 1. april 2023 om kjøp av kraft fra Entelios AS. Avtalen mellom klager

og Entelios AS må holdes. Klager gjør videre gjeldende at nettselskapet uansett ikke kan kreve omlegging til individuell måling på bakgrunn av en avtale mellom borettslaget og nettselskapet. Klager fremholder at avtalen forutsatte at nettselskapet administrerte måleranlegget i minimum 5 år (til 2017), og etter det forlenges avtalen automatisk med et år inntil en av partene sier denne opp med tre måneders varsel.

- (42) Borettslaget viser videre til at hver enkelt andelseier har anledning til å avlese forbruket sitt på timemåler tilknyttet hver leilighet.
- (43) Klager viser til at kontrollforskriften § 14-3, og viser til at nettselskapet plikter å tilby avregning per felles inntaksledning når omlegging til individuell måling medfører urimelige kostnader. Klager viser til at klagemotparten ikke har lagt frem kostnadsoverslag på ombyggingen. Borettslaget har heller ikke undersøkt hvorvidt noen av andelseierne ikke kan ha AMS-måler på grunn av helsen.
- (44) Klager viser til at Olje- og energidepartementet i vedtak datert 11. juli 2014 konkluderte med at borettslaget kunne fortsette med fellesmåling inntil AMS-målere var installert.
- (45) Klager fremholder videre at Stortinget har gitt uttrykk for at borettslag driver næringsvirksomhet som må ha fellesmåling.
- (46) Til slutt viser klager til at lovverket treffer andelsleiligheter og selveierleiligheter forskjellig. RME har i sin forvaltningspraksis ikke differensiert på typen leiligheter (andel/eierseksjon). Klager anmoder Energiklagenemnda om å tolke kontrollforskriften § 13-1 bokstav i lys av lov av 06. juni 2003 nr. 39 om burettslag (burettslagslova).

3.2 Klagemotpartens anførsler

- (47) Klagemotparten har i det vesentlige anført:
- (48) I brev datert 15. november 2021 anfører klagemotparten at nettselskapet både har rett og plikt til å sørge for at det foretas individuell måling av alle boenheter innenfor klagemotpartens konsesjonsområde.
- (49) Klagemotparten gjør det gjeldende at nettselskapene har rett til å bestemme hvilken type måler kunden skal benytte, og kunden har en plikt til å medvirke til at nettselskapet kan oppfylle sine regulatoriske plikter og rettigheter, herunder kravet til individuell måling og avregning. Klagemotparten viser til at nettselskapets rett til å bestemme målerstype og kundens medvirkningsplikt er avgjørende for at kraftsystemet og distribusjonen av elektrisk energi skal kunne foregå på en samfunnsmessig rasjonell måte.
- (50) Nettselskapet anfører videre at borettslaget er forpliktet til å yte rimelig og nødvendig medvirkning slik at nettselskapet kan legge om fra fellesmåling til individuell måling av boenhetene i borettslaget. Nettselskapet anfører videre at borettslaget over lenger tid har misligholdt nettleievilkårene ved å nekte nettselskapet å oppfylle sin plikt til å foreta individuell måling og avregning av boenhetene i borettslaget etter kontrollforskriften § 13-1.
- (51) Klagemotparten vil dekke kostnadene ved omlegging til individuell måling. Dette innebærer at borettslagets beboere ikke vil ha omleggingskostnader. Klagemotparten anfører at det er åpenbart at omlegging ikke medfører urimelige merkostnader. Etter

klagemotpartens syn foreligger det ikke grunnlag for unntak for individuell måling etter kontrollforskriften § 14-3.

4 Klagenemndas vurdering

- (52) Saken gjelder Nyli Borettslag I sin klage over RMEs vedtak datert 2. februar 2022. I vedtaket slår RME fast at Agder Energi Nett AS' krav om omlegging til individuell måling ikke er i strid med kontrollforskriften § 13-1 jf. 14-3.
- (53) Energiklagenemnda påpeker innledningsvis at nemnda har kompetanse til å overprøve enkeltvedtak fattet av RME i medhold av energiloven og naturgassloven. Privatrettslige spørsmål og offentligrettslige spørsmål etter andre regelverk, herunder overtakelse av måler, spørsmålet om stenging av strøm, og forholdet til privatrettslige avtaler, faller utenfor nemndas kompetanse. Dette er spørsmål som kan bringes inn for de alminnelige domstoler. Nemnda skal i denne saken ta stilling til om Agder Energi Nett AS kan kreve omlegging til individuell måling for Nyli Borettslag I.
- (54) Det følger av hovedregelen i forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 bokstav i), at nettselskapene skal kreve individuell måling av den enkelte boenhet. Bestemmelsen lyder:
- «Alle nettselskapene er ansvarlige for at det utarbeides tariffen som er punktbaserte etter følgende prinsipper:*
- [...]*
- i) *den enkelte boenhet eller fritidsbolig skal måles og avregnes hver for seg.»*
- (55) Krav om individuell måling ble innført med forskriftendring som trådte i kraft 1. januar 2010, hvor formålet var å gi flere kunder lovfestede rettigheter med hensyn til leveringskvalitet, valg av strømleverandør, tariffing, fakturering, måling og avregning mv. Et annet hensyn var at kunder som befinner seg bak punkter med fellesmåling ikke vil ha tilsvarende rettigheter som individuelt målte kunder ved strømavbrudd. Fellesmåling av sluttbrukere vil i tillegg føre til at områdekonsesjonæren får færre kunder å fordele de faste kostnadene i nettet på, noe som innebærer høyere nettleie for øvrige kunder. Individuell måling skal derfor bidra til å sikre at alle nettkunder betaler sin andel av nettets faste kostnader.
- (56) Klager anfører at andelsleiligheter ikke er omfattet av begrepet «boenhet» etter kontrollforskriften. Klager viser til at lovverket får anvendelse på andelsleiligheter og selveierleiligheter forskjellig, og at kontrollforskriften § 13-1 bokstav i må tolkes i lys av burettslova.
- (57) Nemnda viser her til at det i forvaltningspraksis og i NVE dokument 6-2009 *Anleggsbidrag og fellesmåling - Forslag til endringer i forskrift nr. 302 av 11. mars 1999* (heretter «NVE dokument 6-2009») er lagt til grunn at bestemmelsen om individuell måling for boenheter gjelder for alle nettselskapets kunder, også de som historisk har vært fellesmålt, forutsatt at de utgjør boenheter eller fritidsboliger. I NVEs høring i forbindelse med endringen av kontrollforskriften er det videre vist til at med boenhet menes boliger som etter lov av 17. juni 2005 nr. 101 om eiendomsregistrering skal være registrert i matrikkelen. Nemnda har lagt til grunn tilsvarende forståelse i sak 2020/608 og 2022/585.

- (58) Nemnda finner det derfor naturlig å ta utgangspunkt i Kartverkets definisjon av bolig når en skal vurdere hva som utgjør en boenhet.
- (59) Nemnda viser her til at matrikkelen er Norges offisielle register over fast eiendom, herunder bygninger, boliger og adresser. I forskrift av 26. juni 2009 nr. 864, matrikkelforskriften, § 50 (5) heter det at «*dersom flere boliger (leiligheter eller hybler) har samme vegadresse, skal hver bolig gis et eget bruksenhetsnummer*». Begrepet bolig eller boenhet er ikke nærmere definert i verken lov eller forskrift. I en tidligere versjon av føringsinstruks for matrikkelen, versjon 3.17, het det:
- «Med bolig regnes her en bruksenhet som består av ett eller flere rom, er bygd eller ombygd som helårs privatbolig for en eller flere personer og har egen atkomst til rommet/rommene uten at en må gå gjennom en annen bolig. En leilighet er en bolig med minst ett rom og kjøkken. En hybel er et rom med egen inngang beregnet som bolig for en eller flere personer, som har adgang til vann og toalett uten at det er nødvendig å gå gjennom en annen bolig. Bolig er fellesbegrep for leilighet og hybler.»*
- (60) Nemnda legger her til grunn at leilighetene i klagers borettslag er omfattet av bestemmelsen. Andelsleilighetene faller således inn under begrepet «*boenhet*» i forskriften. Nemnda kan ikke her se at burettslagslova gir grunnlag for en endret tolkning av bestemmelsen, tvert imot følger det av lovens § 5-1 at «*[k]var andel gir einerett til å bruke ein bustad i laget*» (nemndas understrekning). Det er her en klar forutsetning om at borettslaget består av flere boliger. Det er følgelig klart at klagemotparten i utgangspunktet kan kreve omlegging til individuell måling.
- (61) Klager anfører at nettselskapets krav på omlegging til individuell måling er irrelevant all den tid borettslagets vedtekter kun åpner opp for fellesmålt nettanlegg. Nemnda bemerker at borettslagets vedtekter ikke gir grunnlag for å fravike offentligrettslige krav i lov og forskrift. I dette tilfellet fremgår det av kontrollforskriften § 13-1 bokstav i at «*den enkelte boenhet eller fritidsbolig skal måles og avregning hver for seg*».
- (62) Klager viser videre til at hver enkelt andelseier har anledning til å avlese forbruket sitt på timemåleren tilknyttet hver enkelt leilighet. Nemnda forstår anførselen slik at klager her mener at forbruksmønsteret vil bli lite påvirket av en omlegging til individuell måling fordi borettslaget allerede foretar intern måling og avregning. Klager anfører videre at en omlegging til individuell måling vil øke utgiftene til den enkelte andelseier.
- (63) Nemnda er enig i at hensynet til å gi kundene insentiv til energisparing er mer tungtveiende i tilfeller hvor hver boenhet ikke allerede mottar en slik oversikt internt. Imidlertid viser nemnda til at det er flere hensyn som begrunner innføringen av kravet til individuell avregning og måling, herunder en jevnere fordeling av faste kostnader mellom alle sluttbrukerne. Nemnda viser i denne forbindelse til at fellesmåling av sluttkunder vil føre til at de faste kostnadene i nettet må fordeles på færre kunder. Individuell måling skal bidra til å sikre at alle nettkunder betaler sin andel av nettets faste kostnader. Nemnda påpeker at konsekvensene for tidligere fellesmålte kunder og nettselskapets øvrige uttakskunder ble vurdert i forbindelse med innføringen av kontrollforskriften § 13-1 bokstav i).
- (64) Spørsmålet blir videre om unntaksbestemmelsen i kontrollforskriften § 14-3 kommer til anvendelse. Bestemmelsen lyder som følger:

«Nettselskapet skal på forespørsel tilby måling og avregning per felles inntaksledning når måling og avregning etter § 13-1 bokstav i) gir urimelige merkostnader.»

- (65) Det er nettselskapene som vurderer om de samlede kostnadene er å anse som urimelige. I NVEs oppsummering av høringsuttalelser og forskriftstekst i forbindelse med endringen av kontrollforskriften (NVE dokument 17-2009 *Endringer i forskrift 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffen – Fellesmåling – Oppsummering av høringsuttalelser og forskriftstekst*) er urimelige merkostnader beskrevet som tilfeller der de samlede kostnadene for kunde og nettselskap ikke står i forhold til den samlede nytten som forventes oppnådd ved måling og avregning per boenhet.
- (66) Hva som utgjør urimelige merkostnader er ikke nærmere spesifisert i forskriften. RME har i tidligere vedtak lagt til grunn 3000 kroner i omleggingskostnader per boenhet som en grense for hva som anses som urimelige merkostnader, uten at denne forvaltningspraksisen er bindende for Energiklagenemndas avgjørelse. Rimelighetsvurderingen må foretas konkret, men da også slik at det ses hen til de linjene som er trukket opp i tidligere saker.
- (67) Klager har ikke eksplisitt gjort gjeldende at en omlegging til individuell måling vil medføre urimelige kostnader, og klagemotparten har i alle tilfeller vist til at de vil dekke kostnadene jf. kontrollforskriften § 14-3. Klager fremhever imidlertid at det ikke er fremlagt et kostnadsoverslag og at det heller ikke er undersøkt om noen av andelseierne har behov for fritak fra AMS-måler på grunn av helsen. Nemnda bemerker at spørsmålet om fritak fra AMS-målere må søkes om etter reglene i MAF § 4-1 andre ledd, hvor den enkelte sluttbruker må dokumentere en *«vesentlig eller dokumenterbar ulempe»*. Nemnda finner ikke grunnlag til å ta stilling til spørsmål om fritak fra AMS-måler i denne saken. Nemnda bemerker, i likhet med RME, at klagemotpart bør oversende kostnadsoverslag til både borettslaget og andre som etterspør informasjon i tråd med prinsippet om ikke-diskriminerende vilkår og tariffen i kontrollforskriften § 13-1 bokstav c) og informasjonsplikten i § 13-5.
- (68) Det er klart at måling og avregning etter forskriften § 13-1 bokstav i) ikke medfører urimelige merkostnader i foreliggende sak. Det er da ikke grunnlag for å tilby måling og avregning per felles inntaksledning.

5 Vedtak

- (69) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. **Klagen tas ikke til følge.**
2. **Reguleringsmyndigheten for energis vedtak av 2. februar 2022 med ref. 202109035-18 stadfestes.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 12. august 2022

Helle Grønli
Nemndsmedlem

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Henrik Bjørnebye
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk